

පාරම්පරික දැනුම හුවමාරු වූ භාෂා ව්‍යවහාරය

දෙවන පරාක්‍රමබාහු අවදියේදී ලියවුණු සද්ධර්ම රත්නාවලිය තුළද අපුරු භාෂා ශෛලියක් ඇත. බණ මඩුවේ රැස්ව බණ අසන උවසු උවසියන්ට බණකතා දෙසන මේ විලාශය ලගන්නා සුඵය. එහෙත් ඇතැම් විට විදග්ධය. මේ වාග් විලාශය තුළ දැනුමද අඩංගු වෙයි. වාරිඟු වාරිඟු මෙන්ම සාර්ධර්මයන්ද අඩංගු වෙයි. පඤ්ච වගභද්‍රයක් වස්තුවේ සඳහන් භාෂා විලාශය බලන්න.

ඒ බමුණෝ ගොයම් කොට පිටත් වන කෙණෙක. උතුරු ගොයම් දීමා දී පෙරාතු අගහස් බතක් දෙති. කොළ කළ විට වූ කල අගහස් බතක් දෙති. කොළ මිරිකා හි රැස් කළ කලත් අගහස් බතක් දෙති. බත් පිසලා තලයේ නොලත් තෙක් අගහස් බතක් දෙති. තලියේ ලාළ කළ කන්ට පෙරාතු අගහස් බතක් දෙති. මෙලෙසින් කෙන අක්බතය. කළ විට අක්බතය. වි අක්බතය. යැළි අක්බතය. තලි අක්බතය. යි පස් අගහස් දුන් දෙති. බත් කන වේලාව පැමිණි කෙනෙකුන්ටත් නොදී අනුභව නොකරති. එහෙයින් පඤ්චවගභද්‍රයක යයි නම් තබා ගනී.

අපේ ආහාර සංස්කෘතියේ තිබෙන බත් වර්ග රාශියම මතක් වන්නේ මේ වගන්ති දකින කල්හි... ඒ ආහාර විද්‍යාව සිලිබව මෙන්ම එයට බැඳුණු සිංහල සාර්ධර්මයන්ද උලු-ස්පන්තකි. සද්ධර්ම රත්නාවලියේ එන අනෙක් කතා වස්තු අතර මෙමඬක මහ සිටාණන් ගේ වස්තුව ඉතා ප්‍රබල වෙයි. පෙර රජරට ගැමියා මෙන්ම සිටුවරයාද මුණුකා දුන් නියංසාස සහ අර්ධිරිමැස්ම ගැන් ඉන් කදිම පාඨමක් කියා දෙයි.

සාය නොසලකා උන් පස් නෙකු මේ සිටු ගෙයි විසූහ. මේ පස් දෙන බිම වල තබූ විත් හිමි කල්හි මස් දවස් ගණනක් නොව සාය තුන් අල්ලිදැදි සිටි ගෙයින් හික්කි වල වි මුසු මැටින් සාරා වතුරවා ගෙන මැටි නෙමා වි වෙන් කොට ගෙන ඉහුන් යැපෙති. සිටාණන් මේ ඇමෙණියේද සායන් බලවත්ව මැටියෙහි තිබූ විත් හිමා ගෙයින් හික්කි කැබෙල්ලක තිබූ මැටි සුඹු සාරා වතුරවා ගෙන තෙමා පියා ගරා පෙරා වි දෙනැදියක් දුකසේ ලදින් එසේම ගෙයින් හැර පියා සාල් නැළියක් ලදින් සාය සමයේ සොරන් බොහෝ සේ රැක තබනු නිසා කළයක ලා පස් නොවදනා ලෙසට වසාලා ඵලියේ තිබූවේත් සොරන් කළයේ නොනවත්නා ගෙයින් බිම වලක් සාරාලා පස් වසා තබා ලූහ. අපේ පැරණියන් බිස් කල් තබා ගත්තේ මැටි හිත්තියේ ගසා ලමිනි. වලවල් සාරා එහි තුළ තැන්පත් කරලිමෙහි. සිටු ඇමෙණියේ වි දෙනැදියක් ගත්තේ එයිනි. බිස් කල් තබාගන්නා පාරම්පරික දැනුමක් මෙයින් ඉස්මතු වෙයි. තවද යම් සේ වැස්සෙන් පෙරවරු වපුරන්නාවූ හැල්වි ආදී වූත් පස්වරු වපුරන්නාවූ උද මුං ආදී වූත් බිස්වරු අස් පවාද. යන්වෙන් දැක්වෙන සද්ධර්ම රත්නාවලි පාඨය බලන්න. කල්යල් බලා කරන ගොවිතැන එහි ඉස්මතු වෙයි.

අපේ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ අතර පුජාවලිය බොහෝ ජනප්‍රියය. දෙවනි පැරකුම් සමයේ රචිත යයි සලකන මෙම ග්‍රන්ථයේ මිනිදු හිමියන් සලකාට වැඩම වූ පු සු මිනිත්තලයේ දී රජීප-රුවන් ගෙන් අඹ පැණසක් ඇසූහ. ඒ වින්තිය රචනා කර ඇත්තේද අපුරු වෙයි.

රජීපුවෝ මීට කෙසේ වැඩසේක්දැයි විචාලන. මහරජ දියොනුන් ගොඩනුන් නො-ආමින. වචුරා අකායෙත් වැඩසේක් වනැයි රජීපුවන් සිතූ කළ රජීපුවන්ගේ නුවනා පුණ්ණයකින් පරික්ෂා කෙරේම යි සිතා එතෙත සිටි මී අඹ ගස බලා මහරජ මේ කිනම් ගසෙක් දැයි විචාළ සේක. රජීප-රුවෝ අඹ ගසයි කීහ. මහරජ මේ හැර තවත් අඹ ගස් ඇද්දැයි විචාල සේක. රජීපුවෝ බෙහෙව ස්වාමීනී යි කීහ. එයින් පිටත් ගස් ඇද්දැයි විචාල සේක. අඹයෙන් පිටත් සෙසු ගස් පමණ නැත. ස්-වාමීනී කීහ. සෙසු අඹගසුන් නොඅඹගසුන් හැර පිටත් ගස් කවරේදැයි විචාල සේක. මේ අඹ ගස එයින් පිටත් වේද ස්වාමීනී යි කීහ. සැබැවින්ම රජීපුවන් ගේ ගණිත දැනුම මෙන්ම බුද්ධියද මේ පැණසෙන් විචාරා ඇත. පුජාවලියේ භාෂාවද පරිහරණය කර ඇත්තේ පටිකයාර මේ ගණිත පැණසෙන් දැනුම මෙන්ම ප්‍රඥාවද පහළ වන සේය.

උපසම්පදා ලත් හික්කුවක් විසින් පිලිපැදිය යුතු හික්කා පද විග්‍රහ කිරීමට පාලියෙන් රචිත හික්කා ග්‍රන්ථයන්ට අද්වා වශයෙන් ලියවුණු සමන්තපාසාදිකාව ඇසුරෙන් සැකසුනු පැරණි සිබ වළද හා සිබ වළද විනිස දහවන සියවසේ දී පමණ භාවිත වූ සිංහල භාෂාවෙන් රචනා කරන ලද්දකි. එහි තැන් ගැන් වල තිබෙන විස්තර කිරීම වලදී අප දකින්නේ එකල තිබූ පාරම්පරික දැනුම ව්‍යවහාරයයි. එහි බිනා ඇති මේ වගන්ති තුන් සිටුව පිලියෙල කිරීම අරභයා ලියන ලද්දකි. සිංහල මුහුම් ක්‍රම එහි

මතුගම සෙනෙවිරුවන්

වර්තමාන දැනුම නුතන්වය තුළ ඉතා වේගයෙන් වෙනස් වෙයි. ඉංජිනේරු විද්‍යා සේ පිට ක්ෂුද්‍ර පීච විද්‍යාව දක්වා වෙනස් වන මෙම දැනුම තොරතුරු තාක්ෂණය මගින්ද විද්‍යාත්මක පත්‍රිකා මගින්ද ව්‍යාප්ත වෙයි. මෙම දැනුම බෙදා හදා ගන්නා විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයක් විද්‍යාඥයන් විසින් භාවිතා කරති. ගෝලීයකරණය හමුවේ මෙම ක්‍රම

වේදයන් ඉදිරිපත් කරන රටාව එක හා සමානව තිබෙන බව පෙනේ. මෙම විද්වත් භාෂාව මගින් ඉදිරිපත් නොකළ දැනුම පත්‍රිකා ප්‍රතික්ෂේප වන්නේ යටිම විද්‍යාත්මක සම්ප්‍රදාය උසස් සමාජයේ මුල් බැස ගෙන ඇති බැවිනි.

අපගේ පැරණි සමාජය තුළ ද දැනුම මැනවින් හුවමාරු විය. එදිනෙදා වැඩ මෙන්ම රජය මැදිහත් මහා සංවර්ධන වැඩ උදෙසාද එම දැනුම ලේඛනගතව හුවමාරු වී ඇත. මේවා පුස්තකාල ග්‍රන්ථයන්හි බෙ-හෙවින්ම අඩංගු වී තිබී ඇත. වාරි කර්මාන්තය ලෝක කර්මාන්තය ජේෂ් කර්මාන්තය ගොවිතැන ආහාර තාක්ෂණය ගැන සාකච්ඡා කරන ඇතැම් ලේඛන

පසුකාලීනව විනාශ වූවත් එම මුල් ලේඛන වලින් ගත් පාඨ යොදා ලියූ ග්‍රන්ථ මධ්‍යකාලීනව අපට දක්නට හැකි වෙයි. වි-ශේෂයෙන්ම සද්ධර්ම රත්නාවලිය සද්ධර්මාලංකාරය පුජාවලිය වැනි ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කරන කල්හි දෙතික පීචනයෙහි විශේෂයෙන් ම ගොවිතැනෙහි යෙදී සිටි සාමාන්‍ය ජනතාව සතු ව තිබූ එම දැනුම පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ව්‍යවහාර කරගත් ආකාරය පැහැදිලි කර ගත හැකිය.

ගඩලාදෙණිය විහාරයේ වැඩ සිටි ධර්මකීර්ති සංඝ රාජසාණන් වහන්සේ විසින් දෙවනි වර්ෂානු රාජ සමයේ රචනා කරන ලද සද්ධර්මාලංකාරය කතා වස්තු වල ඇතැම් තැන් වල මෙම දැනුම මෙන්ම වාරිඟු වාරිඟුයන් ගැනද සඳහන්ය. හේන් ගොවිතැන් කරන සමයකහි පැල් රක-නින්වුන් කරනා කියනා දේ මෙසේ එහි සඳහන් කර තිබුණි.

එකල ඒ සිටාණෝ බොහෝ ඇල් කෙත් වපුරුවා ගොයම් පිදී පැසෙන අවස්ථාවෙහි ඒ තමන්ගේ ආයි කුමාරිකාවන් කැඳවාගෙන ගොයම් රක්තට යැවූහ. එකල ඒ කුමාරිකා-වෝ කෙනට ගොස් කුරුව නොබෝ ආදී වූ සනා සතුන් බැණ ඇලිකෙන් අසෑ දඩ පැලෙක උන්නනු කරල ගණනක් කඩා ගෙන ගිනි දල්වා පන්සියක් විළද බැඳ තබා විලට ගොස් මුව සුද්ද කොට නෙඑම්මලක් දැක කඩාගෙන නැවත අවුත් දඩ පැලට නැගී හි කිය කියා උන්න. (පද්මාවනි කතා වස්තුව *සද්ධර්මාලංකාරය)

සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථ ඇරැණ කොට පාරම්පරික දැනුම ලේඛන ගත කරන ලද අනෙක් භාෂා ව්‍යවහාරය නම් ජන කවියයි. බොහෝ පාරම්පරික ශිල්පීන් තමන් ගේ දැනුම කඩපාඩමින් තබා ගත්තේ ජන කවි අරෙන් ඒවා රචනා කොට මතක තබා ගැනීමෙනි. ඇතැම් සංස්කෘත ශිල්ප ග්‍රන්ථ සිංහලට හරවා කවියෙන්ද ප්‍රබන්ධ කරන ලදහ.